

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 9Co/386/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7517207396
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Táňa Veščičíková
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2020:7517207396.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Táne Veščičíkovej a členiek senátu JUDr. Dany Popovičovej a JUDr. Gizely Majerčák v spore žalobkyne N. K., nar. X.X.XXXX, C. XXX, zast. JUDr. Vladimírom Sidorom, advokátom, Advokátska kancelária, Hlohovec, Železničná 4/A, proti žalovanému PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 792 752, zast. JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., Bratislava, Kubániho 16, o zaplatenie 1.214,04 eur istiny s prísl., o odvolaní žalobkyne proti rozsudku 17Csp/158/2017-108 z 20.5.2019 Okresného súdu Košice-okolie

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a vo výroku o trovách konania.

Stranám náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie (ďalej len súd) rozsudkom žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyňi 381,17 € spolu s úrokom z omeškania 5% ročne od 26.5.2017 až do zaplatenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, v prevyšujúcom rozsahu s žalobu zamietol a rozhodol, že žalovaný má voči žalobkyňi právo na náhradu 37,20% trov konania, o výške ktorých rozhodne súd po právoplatnosti tohto rozsudku osobitným uznesením.

2. Žalobkyňa si žalobou, podanou na súde 31.3.2017, uplatnila voči žalovanému právo na zaplatenie sumy 1.214,04 eur s prísl., 5% ročného úroku z omeškania z tejto sumy od 9.1.2017 až do zaplatenia, a plnej náhrady trov konania.

3. Súd po vykonanom dokazovaní, poukázal na to, že predmetom nároku žalobkyne je plnenie, ktoré podľa jej tvrdení poskytol nad rámec finančných prostriedkov žalovaný na základe Zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXX z 30.3.2012, že tento právny vzťah, ktorý žalovaný nazýva Žiadosť/Zmluva o revolvingovom úvere, vôbec nezodpovedá charakteristike „revolvingu“ ako typu úveru, ktorý sa uzatvára na dobu neurčitú, s právom dlžníka vkladať a opakovane po neurčité obdobie čerpať tieto prostriedky vo svojej prospech. V tejto súvislosti mal súd z rozhodovacej činnosti vlastné poznatky o tom, že revolvingový typ úveru sa poskytuje napr. formou kreditnej karty, ktorý sa spláca na kartový účet, popr. kontokorentný úver k účtu v banke, kde sa nedohoduje presný počet splátok s počiatkom i koncom splácania. V danom prípade sa jednalo o úver, ktorý mal byť splatený v 42 splátkach, a preto sa o žiaden revolvingový úver nejednalo. Prioritne posúdil, či tvrdenia žalobkyne o tom, že úver touto zmluvou poskytnutý je bezúročný a bez poplatkov, popríp. zmluva ako taká je neplatná. Dokazovaním mal nepochybným spôsobom zistené, že žalobkyňi mala byť poskytnutá čiastka úveru v sume 1.284,25 eur (po odpočítaní sumy 215,75 eur zo sumy 1.500,00 eur) a túto sumu mala splatiť v 42 (počet splátok) do 24. dňa v mesiaci s tým, že sa jedná o mesačnú splátku vrátane úrokov, ktorá

činila sumu 80,37 eur, a celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť spolu s úrokom v sadzbe 70,01% ročne uhradiť v celkovej sume 3.375,54 eur. RPMN v časti „Poskytnutá čiastka úveru“ sa tiež uvádza RPMN 65,46 % a priemerná RPMN 45,23 %. Okrem uvedenej faktografie žiadne obsahové náležitosti, týkajúce hlavného záväzkového vzťahu z tejto zmluvy, podpísanej žalobkyňou 26.3.2012 a žalovaným 30.3.2012, nevyplývali. Vychádzajúc z § 9 ods. 2 a § 11 ods. zák. č. 129/2010 Z.z., účinného v čase uzavretia zmluvy (ich znenie citoval), urobil záver, že z obsahu uzavretej zmluvy vyplýva z nej iba údaj o počte splátok a deň splatnosti v mesiaci (42/24) ako aj údaj o tom, že sa jedná o mesačnú splátku vrátane úrokov v sadzbe 70,01% ročne vo výške 80,37 eur mesačne a zároveň bola uvedená aj celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť, vrátane zmluvného úroku sumou 3.375,54 eur. Poukázal na to, že z tejto úpravy v zmluve nijakým spôsobom nevyplýva jedna z náležitostí, vyžadovaných zákonom v rozsahu predpokladu, vyžadovaného § 9 ods. 2 písm. f/ o dobe trvania zmluvy a termíne konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Ako mal z tejto časti zmluvy zrejmé, neuvádza sa v nej ani splatnosť prvej splátky a ani splatnosť poslednej splátky a nie je tam vyjadrený ani termín „doba trvania zmluvy“. V tomto kontexte súd poukázal na to, že pokiaľ v Oznámení veriteľa o schválení úveru zo dňa 30.3.2012 sa síce uvádza, že dátum splatnosti prvej splátky je 24.5.2012 a dátum poslednej splátky úveru dňa 24.10.2015, že tento údaj sa nachádza iba v jednostrannom právnom úkone zo strany veriteľa (žalovaného), čo znamená, že nie je integrálnou súčasťou uzavretej zmluvy. V zmysle tvrdení žalobkyne absentujú priamo v zmluve tie náležitosti, ktoré majú slúžiť v prvom rade spotrebiteľovi pre lepšiu technickú, časovú a vecnú orientáciu v mechanizme plnenia záväzkov, ktoré pre neho z uzavretej zmluvy vyplývajú. Uviedol, že je pravda, že tento úver mal byť splatený v 42 splátkach, že mal byť splatený v mesačných splátkach, vrátane úrokov vo výške 80,37 eur, avšak vyjadrenie počtu mesačných splátok, nie je termín totožný s pojmom „splatnosť úveru“. Z tejto zmluvy mal za zrejmé, že splátky majú byť uhrádzané do 24. dňa toho-ktorého mesiaca, avšak nie o tom, v akej frekvencii sa majú tieto splátky diať, t.j., kedy sa má započat' s úhradou prvej splátky, kedy je termín splatnosti poslednej splátky a aj celého úveru, resp. kedy zmluva ako celok zaniká (zmluva totiž nemusí zaniknúť alebo byť ukončená v čase rovnajúcom sa splatnosti poslednej splátky úveru). Zdôraznil, že uvedený nedostatok nemôže byť zhojený ani písomne spracovaným tzv. „Oznámením veriteľa o schválení úveru dlžníkovi“, v ktorom sa bližšie konkretizuje, že prvá splátka je splatná dňa 24.5.2012 a dátum splatnosti poslednej splátky úveru je dňa 24.10.2015, ako aj to, že periodicita splácania je mesačná, a splatnosť každej splátky v priebehu splácania je 24. deň v mesiaci. Oznámenie veriteľa o schválení úveru znamená iba technické „dokreslenie“ - sprehľadnenie harmonogramu splácania daného záväzkového vzťahu, ktoré však nie je na úrovni konsenzuálneho právneho úkonu, t.j. vo forme zmluvy tak, ako to predpokladá zákon. Sama skutočnosť, že tieto náležitosti sú obsiahnuté iba v Oznámení veriteľa o schválení úveru a tak, ako súd uviedol, naozaj termíny splátok (bez ohľadu na to, či by boli členené na splátku istiny, úrokov a poplatkov atď.), ako aj doba trvania zmluvy a termín konečnej splatnosti, celkom nepochybne v zmluve upravená nie je. Urobil tak záver, že úver na základe tejto zmluvy je bezúročný a bez poplatkov. Z obsahu samotnej zmluvy mu nevyplývala inkorporácia „Oznámenia veriteľa“ a jediná adresná inkorporácia bola ohľadom čl. 15, 18.1., 18.2., 18.5., a 18.6. Zmluvných dojednaní. Vychádzajúc zo znenia § 2 písm. i/ a g/ zák. č. 129/2010 Z.z., účinného v čase uzavretia zmluvy, mu vyplynulo, že na RPMN sa popri zmluvných úrokoch, ako hlavnej odplaty za poskytnuté finančné prostriedky, podieľajú aj prípadne ďalšie veličiny, čím percentuálne vyjadrenie týchto celkových nákladov (celkom logicky) musí byť vyššie číslo ako výška zmluvného úroku. Poukázal na to, že ak v optimálnom prípade je jediným nákladom spotrebiteľa čisto zmluvný úrok, t.j. žiadne ďalšie poplatky, či iný druh náhrad, že výška RPMN musí byť prinajmenšom rovná výške úroku. Mal za vylúčené, aby percentuálne vyjadrenie zmluvného úroku bolo vyššie než výška RPMN a teda nie je vylúčené, že veriteľ do vzorca dosadil buď nesprávne veličiny, alebo inak dátumovo nastavil splátky a pod. Uvedené nemalo vplyv na to, že RPMN, uvedená v zmluve z 30.3.2012 sadzbou 65,46% je nesprávna. S poukazom na uvedenú argumentáciu, už nespôsobil ovplyvniť rozhodnutie, nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou na každý jeden argument strán sporu. Odhliadnuc aj od všetkých ostatných žalobkyňou vznesených dôvodov pre vyslovenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru, konštatoval, že úver poskytnutý žalobkyňou zmluvou z 30.3.2012 je možné v zmysle § 11 ods. 1 písm. a/ už iba z dôvodu nesprávnej RPMN vyhodnotiť ako bezúročný a bez poplatkov, a že žalobkyňou vznikla voči žalovanému povinnosť vrátiť len požičanú istinu. Tú, ako je nad všetky pochybnosti zrejmé, žalobkyňa splnila ešte v čase pred podaním žaloby. Poznamenal, že ani v žalobe a ani v žiadnom inom listinnom dôkaze sa nenachádza zmienka žalobkyne o tom, akým spôsobom došla k výpočtu žalovanej sumy vo výške 1.214,04 eur. Súd preto vychádzal iba z dôkazov, produkovaných oboma stranami v priebehu tohto sporu. Zo žalobkyňou predložených dôkazov, ktoré počas konania nijako nezmenila a ani nerozšírila, zistil, že žalobkyňa v zmysle „karty“ klienta za obdobie od 24.5.2012 do 24.2.2015 (č.l. 13) zaplatila celkovo 2.439,73 eur, z

toho požičanú istinu 1.284,25 eur už 24.12.2013. V období od 24.3.2015 do 24.1.2016 už nezaplatila žiadnu splátku. Z výpisov z účtu žalobkyne (č.l. 14 - 15) mu vyplyulo, že až v období od 20.7.2016 do 16.3.2017 zaplatila na zmluvu č. XXXXXXXXXXXX celkovo 381,17 eur. Citujúc znenie § 451 ods. 1,2 a § 107 ods. 1, 2 Obč. zák., urobil záver, s poukazom na skutočnosť, že úver založený

4. zmluvou z 30.3.2012 bol vyhodnotený ako bezúročný a bez poplatkov, že bezdôvodné obohatenie činilo v tomto prípade 1.536,22 eur, pretože do 24.2.2015 bola zaplatená suma 2.439,73 eur, v období od 24.2.2015 do 20.7.2016 nebolo zaplatené nič. V období od 20.7.2016 do 16.3.2017 bola zaplatená suma 381,17 eur, spolu 2.820,47 eur, mínus požičaná suma 1.284,25 = 1.536,22 eur. Konštatoval, že žalovaný sa v námietke premlčania odvolal sa na rozpis úhrad zaplatených žalobkyňou do dňa podania žaloby. K tomuto podaniu ale priložil rozpis, týkajúci sa inej zmluvy než tej, z ktorej si žalobkyňa uplatňuje svoj nárok, a preto súd vyhodnotil túto námietku na základe dôkazov vzišlých v priebehu tohto konania. Konštatoval, že žalobkyňa v žalobe tvrdila, že sa o právnej skutočnosti - vzniku bezdôvodného obohatenia dozvedela pri osobnom stretnutí so svojím právnym zástupcom dňa 8.3.2017 a dňa 20.3.2017 mu udelila aj plnú moc na svoje zastupovanie. V tomto smere súd videl diskrepanciu v tvrdení žalobkyne a to vzhľadom na to, že ak už dňa 9.1.2017 právny zástupca žalobkyne vypracoval a odoslal žalovanému predsporovú výzvu, že k jej subjektívnej vedomosti o vzniku bezdôvodného obohatenia došlo skôr. Uvedené nič nemenilo na tom, že žaloba bola podaná 31.3.2017 a preto, vychádzajúc zo znenia § 107 ods. 1 Obč. zák., urobil záver, že žalobkyňi patrí právo na nepremľčané plnenie za dobu od 1.4.2015 do 31.3.2017. Poukázal na to, že v období od 1.4.2015 do 20.7.2016 žalobkyňa nezaplatila nič a z výpisov z účtu, predložených žalobkyňou vyplynulo, že plnila 20.7.2016 sumu 40,20 eur, 22.8.2016 sumu 80,20 eur, 27.10.2016 sumu 40,20 eur, 24.11.2016 sumu 40,20 eur, 26.01.2017 sumu 20 eur, 8.2.2017 sumu 60,37 eur, a 16.3.2017 sumu 100,00 eur, celkom 381,17 eur. V rámci nepremľčaného obdobia činí obohatenie sumu, ktorú žalobkyňa zaplatila v sume 381,17 eur, a ktorú jej priznal aj s úrokom z omeškania. Zvyšok plnenia, t.j. plnenie od 31.3.2015 dozadu považoval za premlčané a keďže sa žalovaný premlčania dovolal, v tomto rozsahu žalobu zamietol. Citujúc znenie § 517 ods. 2 Obč. zák. a § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 účinného od 1.2.2013, urobil záver, že predmetom konania bolo plnenie, ktoré žalobkyňa poskytla žalovanému v období od 20.7.2016 do 16.3.2017., že žalovaného oslovila listom jej právneho zást. z 9.1.2017, v ktorom sa však neuvádzajú žiadne faktografické skutočnosti, ktoré by osvedčovali jednak samotnú výšku uplatneného nároku, popríp. aj spôsob, akým by hodlala tento vzťah so žalovaným usporiadať. Táto výzva neobsahovala výzvu na priame plnenie s uvedením jeho výšky a ani termín, dokedy sa tak malo udiť. Nemožno od nej preto odvodzovať omeškanie žalovaného tak, ako to učinila žalobkyňa v žalobe. Zo spisu nemohol ustáliť, ktorým momentom (ktorým dňom) a v akej výške sa žalovaný s plnením bezdôvodného obohatenia dostal do omeškania, a preto za rozhodujúcu okolnosť zobral deň, kedy bola žalovanému doručená žaloba v tejto veci (25.5.2017), z ktorej sa už žalovaný dozvedel, že si žalobkyňa uplatňuje svoj nárok, a preto úrok z omeškania jej priznal až nasledujúcim dňom, t.j. od 26.5.2017 až do zaplataenia. Sadzba úroku z omeškania bola uplatnená správne vzhľadom na to, že 25.5.2017 bola základná sadzba ECB 0%.V rozsahu, v ktorom prevyšuje súdom priznanú pohľadávku, ako aj v rozsahu úroku z omeškania za dlhšie obdobie, než za ktoré bol priznaný súdom, žalobu ako nedôvodnú zamietol. Žalobkyňa bola v spore úspešná v pomere 31,40 % k pomeru neúspechu 68,60%, a preto úspešnejšiemu žalovanému priznal podľa § 255 ods. 1 C.s.p. pomernú časť trov vo výške 37,20%, o výške ktorých bude vyšším súdnym úradníkom po právoplatnosti rozsudku rozhodnuté osobitným uznesením.

5. Proti rozsudku, výroku, ktorým súd žalobu v prevyšujúcej časti zamietol a výroku o trovách konania podala v zákonnej lehote odvolanie žalobkyňa. Navrhla napadnuté výroky zmeniť, žalobnému návrhu v celom rozsahu vyhovieť a priznať jej náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania.

6. V odvolaní namietala, že v civilnom konaní došlo k vade uvedenej v § 365 ods. 1 písm. b/, d/, f/ a h/ C.s.p., t.j., že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, že súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a, že rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia vecí. Považovala rozsudok za arbitrárny a nepreskúmateľný, bez opory v právnom poriadku. Poukázala na to, že súd rozhodol v rozpore s ustálenou súdnou praxou v otázke plynutia subjektívnej vedomosti žalobkyne, bez opory vo vykonanom dokazovaní a aplikácie príslušných ust. právnej úpravy. Citujúc znenie § 220 ods. 2 C.s.p. namietala, že súd neustálil, o ktorú zo skutkových podstát bezdôvodného obohatenia ide, čo je vadou právneho posúdenia, t.j., ktorá zo skutkových podstát bola určujúcou i v ďalšej otázke posúdenia okamihu plynutia subjektívnej doby žalobkyne. Zdôraznila

skutočnosť, že žalovaný síce vzniesol námietku premlčania, avšak, neuniesol bremeno tvrdenia a dôkazu o tom, žeby sa žalobkyňa o vzniku bezdôvodného obohatenia dozvedela skôr, ako podala žalobu, čo vyplýva i z odôvodnenia súdu (žalovaný predložil rozpis úhrad k inej zmluve, ktorá je predmetom konania pod sp.zn. 8Csp/157/2017). Poukázala na to, že žalovaný neprodukoval žiadne relevantné dôkazy z hľadiska § 107 Obč. zák., že práve žalovaný je v pozícii dlžníka, ktorý je zaťažený bremenom tvrdenia a tiež dôkazu o tom, že vzhľadom na vznesenú námietku žalovaného, vedela už skôr ako bolo žalobkyňou tvrdené, o vzniku bezdôvodného obohatenia. Ďalej poukázala na rozporuplné odôvodnenie rozsudku v bode 41., 46. a záverov, na základe ktorých súd dospel k názoru, kedy sa žalobkyňa dozvedela o bezdôvodnom obohatení žalovaného. Vychádzajúc z čl. VI ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd tvrdila, že súd jej uvedeným spôsobom odoprel právo na spravodlivý súdny proces a to tým, že pokiaľ posudzoval jej subjektívnu vedomosť jednostranne bez dôkazov a v tvrdení ustálil, že táto nastala už skôr (bez určenia konkrétneho dátumu, dňa udalosti), ale pokiaľ išlo o posúdenie omeškania žalovaného a následného priznania úrokov z omeškania, tá istá listina bola pre súd irelevantná z hľadiska jej obsahu s jasným záverom, že neobsahuje žiadne podstatné informácie o rozhodujúcich skutočnostiach na bezdôvodné obohatenie. Vytýkala súdu, že sa jednostranne priklonil k argumentácii žalovaného vo vzťahu k subjektívnej dobe, ktorý rovnako ako súd stotožňoval plynutie subjektívnej a objektívnej doby pri práve na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia. Poukázala na svoje vyjadrenie v podaní zo 4.5.2018 o vlastnej subjektívnej vedomosti, že určila aj presný deň. Odkázala na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 4Cdo/256/2010 z 28.9.2011, v ktorom jasne ustálil, že počiatok subjektívnej premlčacej doby práva na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa neviaže k dátumu splatnosti, ako je to pri začiatku všeobecnej premlčacej doby podľa § 101 Obč. zák., ale k inej skutočnosti, ktorou je vedomosť oprávneného o tom, že na jeho úkor došlo k bezdôvodnému obohateniu, a kto sa obohatil. Zdôraznila, že pre posúdenie premlčania bezdôvodného obohatenia je začiatok lehoty viazaný na skutočnú vedomosť žalobcu o tom, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a osobe, ktorá sa na jeho úkor obohatila, posúdenia rozsahu požadovanej skutočnej vedomosti o bezdôvodnom obohatení, posúdenia skutočnej vedomosti, s prihliadnutím na znalosť právnej kvalifikácie, posúdenia dôvodov vzniku bezdôvodného obohatenia a nevyhnutnosti ich odlišovania a napokon s prihliadnutím na spotrebiteľský charakter získaného bezdôvodného obohatenia. Vo vzťahu k neuneseniu dôkazného bremena žalovaným, poukázala na jeho presúvanie na žalovaného. Tvrdila, že bolo na žalovanom ako v spore preukázať, že už v čase podpisovania zmluvy, resp. zaplataenia poslednej splátky vedela, že zmluva je v rozpore so zákonom, že nebolo preukázané, žeby dňom zaplataenia tejto splátky vedela, že došlo k vzniku bezdôvodného obohatenia na základe zmluvy, ktorá je predmetom tohto konania.

7. Rozsudok vo výroku, ktorým bola žalovanému uložená povinnosť zaplatiť žalobkyňi 381,17 eur istiny s prísl. odvolaním nebol napadnutý, nadobudol právoplatnosť, preto v uvedenom rozsahu v odvolacom konaní nebol preskúmaný.

8. Odvolací súd bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1, 2 C.s.p. - na prejednanie odvolania nariadi odvolací súd pojednávanie vždy, ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, alebo to vyžaduje dôležitý verejný záujem) prejednal odvolanie žalobkyne v rozsahu vyplývajúcom z § 379 a § 380 ods. 1 C.s.p. a rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a vo výroku o trovách konania potvrdil podľa § 387 ods. 1, 2 C.s.p., lebo je vecne správny, súd úplne zistil skutkový stav veci, správne ho právne posúdil, odôvodnenie rozsudku má podklad v zistení skutkového stavu a odvolací súd sa s jeho odôvodnením v celom rozsahu stotožňuje, na dôvody ktoré aj odkazuje.

9. Žalobkyňa v odvolacom konaní uplatnila odvolacie dôvody uvedené v § 365 ods. 1 písm. b/, d/, f/ a h/ C.s.p., t.j., že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňoval jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (arbitrárne a nepreskúmateľné rozhodnutie), že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, že súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, a že rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

10. Ani jeden z vyššie uvedených odvolacích dôvodov nie je daný.

11. Obsah práva na spravodlivý proces (odvolací dôvod upravený v § 365 ods. 1 písm. b/ C.s.p., t.j., že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces), je pomerne široký a medzi jeho zložky možno zaradiť predovšetkým právo ma prístup súdu, právo na súd zriadený zákonom, právo

na nezávislý a nestranný súd, právo na zákonného sudcu, právo na prejednanie sporu v primeranej lehote, právo na riadne poučenie o procesných právach a povinnostiach, právo byť vypočutý, právo navrhnovať dôkazy a vyjadrovať sa k nim, kontradiktórnosť konania, rovnosť zbraní, zákaz prekvapivých rozhodnutí, zákaz ľubovôle, právo na vyporiadanie sa so všetkými relevantnými skutočnosťami v konaní zo strany súdu, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, právo na preskúmanie rozhodnutia. O naplnení odvolacieho dôvodu v zmysle § 365 ods. 1 písm. b/ C.s.p. však pôjde vtedy, ak nesprávny procesný postup súdu, znemožňujúci realizáciu práv strany sporu, dosiahne určitú intenzitu, ktorá odôvodňuje záver o tom, že celé konanie sa nejaví ako spravodlivé. Konkrétne pochybenie súdu preto musí byť hodnotené v kontexte celého konania.

12. V konaní a v postupe súdu nebolo zistené, aby sa dopustil nesprávneho procesného postupu, ktorým by znemožnil strane - žalovaného, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Rozhodnutie súdu spĺňa všetky kritériá riadneho a presvedčivého odôvodnenia, ktoré je vyjadrené v § 220 ods. 2 C.s.p.

13. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. d/ C.s.p., t.j., že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, je vymedzený vadami konania, ktorými sú všetky vady s výnimkou tých, ktoré sú uvedené v § 389 C.s.p., ktoré spočívajú v chybnom postupe súdu, napr. pri dokazovaní (ak pri vykonávaní dokazovania nebolo postupované v súlade s príslušnými ustanoveniami C.s.p.), pri posudzovaní procesných otázok v priebehu konania (ktoré neboli predmetom samostatného rozhodovania), v chybnom poučovaní strán sporu a v ďalších nedostatkoch jeho činnosti, ku ktorým došlo počas konania alebo v súvislosti s rozhodovaním, pričom spôsobilým odvolacím dôvodom tieto vady nie sú samy o sebe (bez ďalšieho), ale len vtedy, ak sú dôsledkom takeého porušenia predpisov procesného práva, ktoré mohlo mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Typickou vadou konania, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, je také porušenie práv strany sporu, v dôsledku ktorého jej bola odňatá možnosť konať pred súdom. Ide napr. o nedostatok vyrozumienia strany sporu o pojednávaní súdu (vrátane oneskoreného predvolania či vyrozumienia), v dôsledku ktorého bola strana sporu vylúčená z prednesu, z práva vyjadriť sa k dokazovaniu a pod., neposkytnutie poučenia o povinnosti tvrdenia alebo poučenia o dôkaznej povinnosti, aj keď to bolo podľa stavu konania potrebné, rozhodnutie vo veci bez nariadenia pojednávania, aj keď pre to neboli splnené podmienky a pod. Vadou konania (dôkazného) je i okolnosť, že pri vykonávaní dokazovania nebolo postupované v súlade s príslušnými ust. C.s.p., napr. ak súd nevykonal dokazovanie na pojednávaní, svedok nebol o svojich povinnostiach riadne poučený, listinný dôkaz nebol vykonaný zákonným spôsobom, strane sporu v rozpore so zákonom nebolo poskytnuté právo vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým dôkazom, ktoré sa vykonali, a pod.

14. Uvedený odvolací dôvod uvedený v § 365 ods. 1 písm. d/ C.s.p., t.j., že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci nie je daný. V konaní nebola zistená vada, ktorej dôsledkom by bolo nesprávne rozhodnutie vo veci samej, ktorú okrem iného žalobkyňa v odvolaní nekonkretizuje a to tak, aby bolo zrejmé, akej vady sa súd prvej inštancie dopustil, dôsledkom čoho by došlo k nesprávnemu rozhodnutiu vo veci samej.

15. Odvolací dôvod upravený v § 365 ods. 1 písm. f/ C.s.p. sa týka chyby v zisťovaní skutkového stavu vecí spočívajúcej v tom, že skutkové zistenie, ktoré bolo podkladom pre rozhodnutie súdu prvej inštancie je nesprávne, t. zn. musí ísť o skutkové zistenie, na základe ktorého vec posúdil po právnej stránke a ktoré je nesprávne lebo nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, pričom medzi chybami skutkového zistenia a chybami právneho posúdenia je úzka vzájomná súvislosť, keďže príčinou nesprávnych (nedostatočných) skutkových zistení môže byť chybný právny názor, v dôsledku ktorého zisťoval iné skutočnosti, príp. zisteným skutočnostiam prisudzoval iný právny význam. Skutkové zistenie nezodpovedá vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 191 C.s.p., a to vzhľadom na to, že buď vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov strán sporu nevyplývali, ani inak nevyšli počas konania najavo alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú i také skutkové zistenia, ktoré založil na chybnom hodnotení dôkazov. Ide o situáciu, keď je logický rozpor v hodnotení dôkazov, príp. poznatkov, ktoré vyplývali z prednesov strán sporu alebo, ktoré vyšli najavo inak, z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, event. vierohodnosti alebo, keď výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 191 C.s.p.

16. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku jednoznačne vyplýva, že súd vzal do úvahy iba skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, resp. vyšli počas konania najavo a neopomenul žiadnu skutočnosť, ktorá z vykonaných dôkazov vyplynula, resp. vyšla počas konania najavo, jeho skutkové zistenia nie sú založené na chybnom hodnotení dôkazov, nie je logický rozpor v hodnotení dôkazov, príp. poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov strán sporu alebo, ktoré vyšli najavo inak, z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, event. vierohodnosti a výsledok hodnotenia dôkazov zodpovedá tomu, čo bolo zistené spôsobom vyplývajúcim z § 191 C.s.p.

17. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na správne zistený skutkový stav. Omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť alebo ak použil síce správny právny predpis, ale nesprávne ho interpretoval na daný prípad.

18. Súd použil v prejednávanej veci správny právny predpis a správne ho i vyložil (z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil správne závery o právach a povinnostiach strán sporu).

19. Žalobkyňa vytýkala súdu, že neustálil, o ktorú zo skutkových podstát bezdôvodného obohatenia ide, vo vzťahu k tej skutočnosti, že táto bola určujúca pre posúdenie okamihu plynutia subjektívnej premlčacej doby.

20. Odvolací súd k tejto výhrade žalobkyne uvádza, že súd správne vychádzal zo znenia § 541 ods. 1, 2 Obč. zák., ktoré citoval a v prejednávanej spore aj aplikoval. Dospel k záveru, že na strane žalovaného došlo k bezdôvodnému obohateniu, ktoré v tomto prípade činilo 1.536,22 eur (s čím sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje), pretože do 24.2.2015 bola zaplatená suma 2.439,73 eur, v období od 24.2.2015 do 20.7.2016 nebolo žalobkyňou zaplatené nič a v období od 20.7.2016 do 16.3.2017 bola zaplatená suma 381,17 eur, spolu 2.820,47 eur - požičaná suma 1.284,25 eur = 1.536,22 eur. Táto skutočnosť pred súdom nebola sporná, ktorú o.i. nenamietali ani žalobkyňa, ani žalovaný. Je potrebné dodať, že v konkrétnej veci ide o prípad podľa § 451 ods. 1 druhá veta Obč. zák., t. j., že žalovaný sa bezdôvodne obohatil plnením bez právneho dôvodu, t. zn. , že k jeho vzniku došlo už od počiatku, ktorý dôvod na strane žalovaného neexistoval. Dôvod na plnenie nad poskytnutú sumu úveru, keďže išlo o úver bez úrokov a bez poplatkov, neexistoval už od počiatku. V tejto súvislosti preto súd správne aplikoval pokiaľ ide o námietku premlčania § 107 ods. 1 Obč. zák., t.j. dvojročnú subjektívnu premlčaciu lehotu, kedy právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčuje za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu, a kto sa na jeho úkor obohatil.

21. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje so skutkovými a právnymi závermi súdu, že žaloba bola podaná 31.3.2017, a že preto vychádzajúc zo znenia § 107 ods. 1 Obč. zák., patrí žalobcovi právo na nepremličané plnenia za dobu od 1.4.2015 do 31.3.2017, keďže v období od 1.4.2015 do 20.7.2016 žalobkyňa nezaplatila nič. Uvedené skutočnosti vyplynuli súdu z vykonaného dokazovania, z výpisu z účtu, ktoré predložila žalobkyňa, z ktorých vyplynulo, že v rámci nepremličaného obdobia, t.j od 1.4.2015 do 31.3.2017 zaplatila žalovanému 381,17 eur, ktorá jej bola priznaná aj s prísl. úrokom z omeškania.

22. Podľa § 451 ods. 1, 2 Obč. zák. kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

23. Podľa § 107 ods. 1 Obč. zák. právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

24. Podľa § 107 ods. 2 Obč. zák. najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za 10 rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

25. K otázke začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby v sporoch o vydanie bezdôvodného obohatenia na základe žalôb podaných spotrebiteľmi sa vyjadril Najvyšší súd SR v rozhodnutí

3Cdo/169/2017 z 10.1.2018. V tomto rozhodnutí najvyšší súd odkázal na svoje rozhodnutie 1Cdo/67/2011, podľa ktorého právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Oprávnený sa dozvie o vzniku bezdôvodného obohatenia a o tom, kto sa na jeho úkor obohatil vtedy, keď skutočne (preukázateľne) zistí skutkové okolnosti, na základe ktorých môže podať žalobu o vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia, t.j. keď nadobudne vedomosť o rozsahu bezdôvodného obohatenia a o osobe obohateného, a to bez ohľadu na to, že sa o týchto skutočnostiach mohol dozvedieť aj skôr. To, kedy sa oprávnený dozvedel (dospel k záveru), ako takýto jeho nárok, vyplývajúci z týchto skutkových okolností, možno právne kvalifikovať, nie je pri posudzovaní okamihu začatia plynutia subjektívnej premlčacej doby vôbec relevantné. Oprávnený sa dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil, keď získa znalosť tých skutkových okolností, z ktorých je možné vyvodiť zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie.

26. Vychádzajúc aj z vyššie cit. súdnej praxe je rozhodné v prejednávacom spore, kedy sa žalobkyňa preukázateľne dozvedela a zistila, a to skutkové okolnosti, na základe ktorých mohla podať žalobu o vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia, t.j. kedy nadobudla vedomosť o obsahu bezdôvodného obohatenia, o osobe obohateného bez ohľadu na to, že o týchto skutočnostiach sa mohla dozvedieť aj skôr a bez ohľadu na to, či mala znalosti o právnej znalosti kvalifikácii svojho nároku. Oprávnený sa dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil, keď získa znalosť tých skutkových okolností, z ktorých je možné vyvodiť zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie.

27. Začiatok plynutia subjektívnej ako aj objektívnej premlčacej doby, t.j. kedy došlo k bezdôvodnému obohateniu, je potrebné posudzovať dňom, kedy sa dozvedela o tom, že bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného vzniklo, ktorá subjektívna premlčacia môže plynúť len v rámci trojročnej objektívnej premlčacej lehoty.

28. Záver súdu, že právo na vydanie bezdôvodného obohatenia sa premlčalo v rozsahu zamietnutej časti a to v dvojročnej subjektívnej premlčacej lehote, je správny. Je potrebné dodať, že z vykonaného dokazovania vyplynulo, že úhrady, ktoré žalobkyňa vykonala bankovým prevodom od 1.4.2015 do 31.3.2017, spolu v sume 381.17 eur premlčané nie sú, avšak úhrady, ktoré vykonala pred uvedeným dátumom nad požičanú sumu žalovaným nad sumu 1.284,25 eur sú v súčasnosti premlčané, okrem sumy 381,17 eur. Je potrebné zdôrazniť, že už dňom ich úhrady (úhradu nemožno zamieňať so splatnosťou) sa dozvedela, resp. mala možnosť na základe skutkových okolností urobiť záver, že došlo k bezdôvodnému obohateniu, a kto sa na jej úkor obohatil, keď získala znalosť o tých skutkových okolnostiach, pre ktoré je možné vyvodiť zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie. Skutočnosť, kedy sa oprávnená - žalobkyňa dozvedela (dospela k záveru) ako takýto jej nárok vyplývajúci zo skutkových okolností možno právne kvalifikovať, nie je pri posudzovaní okamihu začatia plynutia subjektívnej doby vôbec relevantný, keďže ako už bolo uvedené, oprávnený sa dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil, keď získa znalosť tých skutkových okolností, z ktorých je možné vyvodiť zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie, čo nemožno zamieňať s tým, že sa dozvedela o právnom dôvode a možnosti svoje právo uplatniť. Z uvedených dôvodov sú výhrady žalobkyne uvádzané v odvolaní nedôvodné.

29. K ďalším výhradám žalobkyne, ohľadom rozporov v bodoch 41. a 46. odôvodnenia rozsudku, je potrebné uviesť, že začiatok plynutia premlčacej lehoty sa odvíja od skutkových vedomostí oprávnenej osoby, že došlo k bezdôvodnému obohateniu, a kto sa na jej úkor obohatil (ide o právo oprávnenej osoby - žalobkyne uplatniť si nárok na plnenie včas) a priznanie úrokov z omeškania sa odvíja od okamihu, kedy bol žalovaný povinný plniť, t.zn. kedy sa dostal do omeškania s plnením, ktoré právo na včasné uplatnenie práva na jednej strane (u žalobkyne) a vznik okamihu povinnosti plniť na druhej strane (u žalovaného) nemožno stotožňovať.

30. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok v odvolaní napadnutej časti a na to aj nadväzujúci výrok o trovách konania potvrdil ako vecne správny.

31. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p.

32. Žalobkyňa nemala v odvolacom konaní úspech a žalovanému trovy odvolacieho konania nevznikli, preto stranám náhrada trov odvolacieho konania nebola priznaná.

33. Výsledok hlasovania - pomer hlasov : 3 hlasy za (§ 393 ods. 2 posledná veta C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).